

18 584

საქ. ბ. ბიძაძის
ხატვის
ბიბლიოთეკა-მუზეუმი
Библиотека-Музей
Лек. В. Гришашвили
საქართველოს
საზოგადოებრივი

რატომ არ ჯერაოთ, რომ კაპიტალისტურ ქვეყნებს უნდათ განიარალება? რამდენი ხანია ისინი შეუღდენ სამზადისს ამ „გულწრფელი“ განზრახვის სისრულეში მოსაყენად! რა ვუყოთ მერე, თუ ჯერ-ჯერობით განიარალების მაგიერ თავიდან კბილებამდე იარაღდებიან. ეს ასე ვსთქვათ ძველის ძველი ბრძნული გამოთქმის გასამართლებლად! კირღებთ. „თუ ვსურს მშვიდობიანობა, ემზადე ომისათვის“, — ასე გაიძახის თა ვისუფალი სახელმწიფო.

რა ვუყოთ, თუ მათი მტაცებლური ბუნება ვერ აძლევს გასაქანს ამ საკაცობრიო იდეალს! მით უნდათ განიარალება, მაგრამ იმდენად, რამდენადაც სხვა განიარალებდა.

რამდენჯერ შეკრებილან მათი წარმომადგენლები იმპერიალისტური ომის შემდეგ, რამდენჯერ უთქვამთ, რომ ომი არ არის კარგი საქმე!

კარგი, ვსთქვათ, რომ თქვენ მათი ცარიელი სიტყვების არაფერი გჯერათ. თქვენ გინდათ იცოდეთ, რა პრაქტიკული ნაბჯ გადსდგეს მათ განიარალების სასარგებლოდ.

კომისიის გამოყოფა განიარალების კონფერენციის მოსამზადებლად განა ცოტა საქმეა! მართალია, ამ კომისიის გამოყოფის შემდეგ კაპიტალისტურ ქვეყნების კოლონიებში ზარბაზნების გრაილი და ტყვისმფრქვეველების კაკანი არ შეწყვეტილა, მაგრამ რა ვუყოთ მერე! მით უნდათ განიარალება იმდენად, რამდენად... სხვები დაძყრიან იარაღს.

ჰო, იმას მოგახსენებთ, განიარალების კონფერენციის მოსამზადებელი კომისია უკვე მრავალი წელიწადია არსებობს. მართალია, ამ კომისიამ ვერ მოამზადა განიარალების კონფერენცია. მაგრამ რა ვუყოთ მერე. არის ამის მიზეზი, უმიზეზოთ ზომ არ მომხდარა ეს.

თვითეულ კაპიტალისტურ სახელმწიფოს უნდა განიარალება იმდენად, რამდენად მისი მეზობელი განიარალებდა. რა ვუყოთ მერე! რატომ უნდა განიარაღდეს, მაგალითად, საფრანგეთი და თავზე წამოისკუმოს გერმანია, ან რატომ უნდა განიარაღდეს გერმანია და თავზე წამოისკუმოს საფრანგეთი, ან რატომ განიარაღდეს ინგლისი! ან რატომ განიარაღდეს იტალია, პოლონეთი და სხვ.?

სხვათა შორის დიდებული „არგუმენტი“ აქვთ კაპიტალისტურ სახელმწიფოებს იმის გასამართლებლად, რომ დღემდე არ მოხდა განიარალება. თურმე თავი და თავი საქმე ყოფილა გარანტია, მიეცით მხოლოდ, რომელიმე სახელმწიფოს იმის გარანტია, რომ მეზობელი ხელს არ ახლებს მას

— ნებაჰი, ვინ გამოაკრა ეს ჩვენი ლოზუნგი ქუჩაში!

და თუ მაშინ არ განიარაღდეს, უფლება გაქვთ უსაყვედუროთ.

თუ გინდათ ამაში დარწმუნდეთ, წაიკითხეთ ანგარიშები განიარალების მოსამზადებელი კომისიის სხდომების, რომლებიც ჟენევაში იმართება, გარანტია მთავარი. ყველა ამაზე გაიძახის.

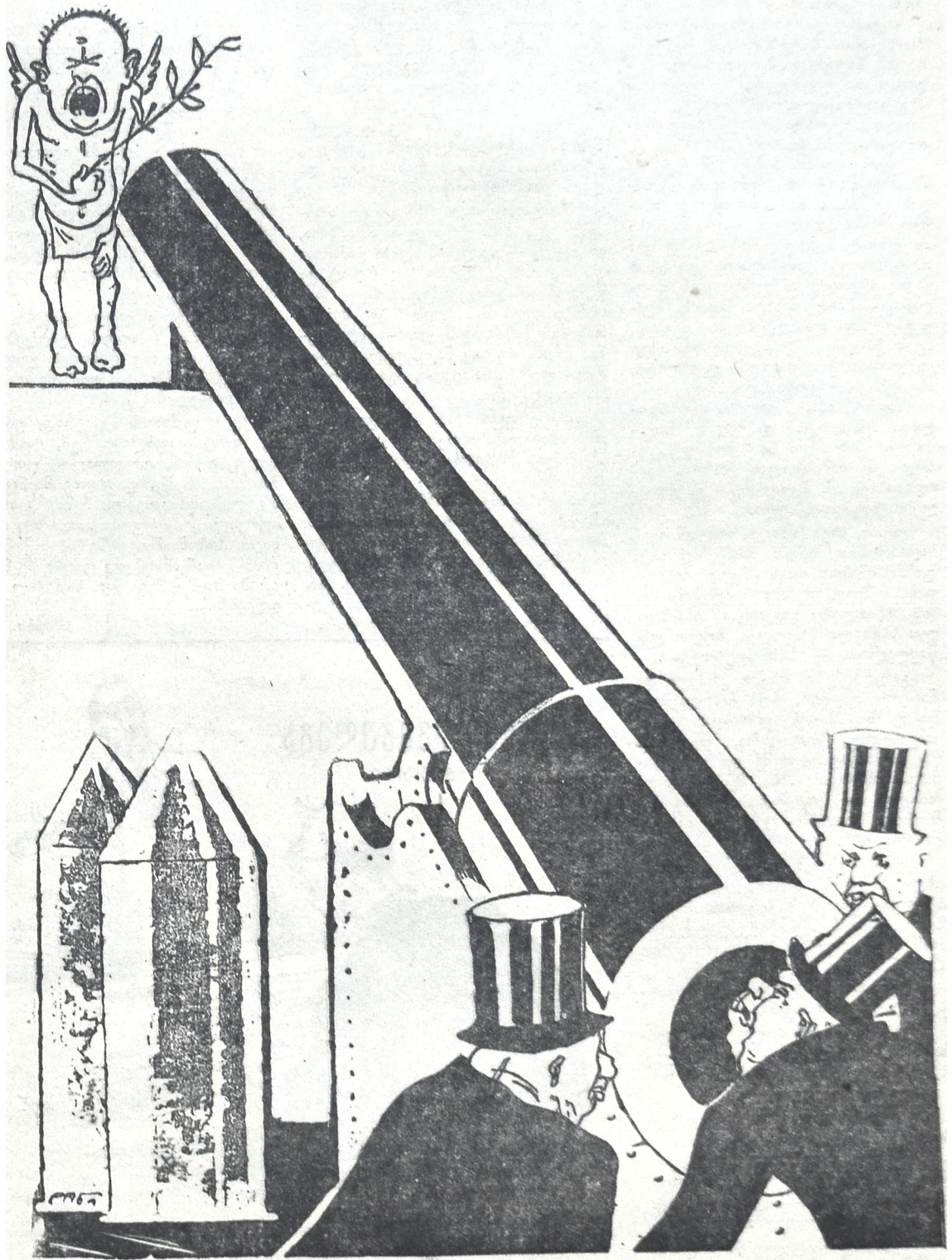
აჰს. ლიტვინოვმა თავის გრცელ სიტყვაში საკმაოდ ნათლად გააშუქა ის გარანტია, რომელიც საჭიროა კაპიტალისტურ ქვეყნების განსაზარა-

ლებლად. ლიტვინოვს ეს ბევრჯერ განუმარტავს, მაგრამ კაპიტალისტებმა მაინც ვერ მიაგნეს გარანტიას, ვერც მიაგნებენ საყოველთაო გარანტიების გარანტიას.

ეს გარანტია შორს კი არ არის. მისი ნახვა შეიძლება და ეს მოხდება მაშინ, როცა წითელი ცეცხლი გადაივლის ევროპის თავზე და მსოფლიო რევოლუციის დროსა გაიმსლება ძლიერბოროტად.

სეგვირ-ბენ-შეიხ.

როგორ უყურებს ერთა ღიგა მშვიდობიანობის საკითხს

ფირსაკმ თუ ფიცსაკმ

— გურული კაცი გახლავარ, გვარად — ფიჩხაძე...

მკითხველი გაცხებით იკითხავე: რა საჭიროა ბიოგრაფიით?

მე ბიოგრაფიაზე არაფერს მოვახსენებთ, მხოლოდ, სოლომონ მჯღღანუაშვილის არ იყვეს, ჩემი ბრალი სრულიად არ არის, თუ გვარი ფიჩხაძე მაქვს.

ჯერ იყო და ჩემი ამ ქვეყნად ამოძრავება ქონის კუთხიდან კერამდის ფიჩხის მოჩივება-მოწევით დაიწყო. რამდენჯერ განმიცდია მარცხი ამ უბრალო პროცედურაზედაც კი: ან ფიჩხს ვერ დავძალავდი და იქით გადავიქცეოდი, ან ფიჩხი ჯერ მოედებოდა რაიმე მავარ საგანს, შემდეგ უცბათ დასხლტებოდა იქიდან, მე თავს ვერ შევიკავებდი და აქით გადმოვპირქვედებოდი. ვგორავოდი, ასე უხსკერო კვაწიასავით.

მაგრამ, აბა, წამოვიზარდე. სკოლაში მიმაბარეს. დილიდან საღამომდე იქით-აქით სიარულს ვუნდებოდი. მაგრამ სკოლას მარტო სიარული კი არ ჰყოფნის, გაკვეთილებსაც უნდა სწავლა.

და აი, სხვა სანათი რომ არ იყო, საღამომდით, ჩემდა მხსნელად ისევ ფიჩხი იჩენდა თავს. შევეგროვებდი ფიჩხს, შევეუკუთებდი ცეცხლს და მის სინათლეზე ვაგვიოდი ხმა-მალა: „სწავლა სინათლეა, ხოლო უსწავლელობა — სიბნელე“-თქვა...

გაზაფხულზე, უფრო გრძელი და ნათელი დღეები, რომ ჩამოდგებოდა და მეც მეგონა ფიჩხიდან განკუთავისუფლე თავი-თქვა, დედაჩემი წიკარწახებდა ხოლმე და გამომწივოდა სახლიდან: „აბა, შვილო, დატრიალდი და ცოტაოდენი ფიჩხი შემიგროვე სავახშმო ცეცხლის გასაჩაღებლადო“!

და მეც ვიკუხებოდი, ჩემნი ეზოს ახლო მდებარე ბატარა ჯაგნარში, სწრაფად ვიღებდი მიწიდან, ჩირგვბარუნალიდან თუ წაქცეულ ხეებიდან ხმელ ლერველებს, ვაგროვებდი მათგან ფიჩხის ხელეურებს, შემდეგ, ვკრავდი ზორბა კონებათ და მოვარბენინებდი სახლისკენ...

მაგრამ აი, სასოფლო ერთ კლასიანში, რომ სწავლა დავამთავრე, მეორე სოფლად განვწესდი ორკლასიანში.

ფიჩხის სინათლეზე მეცადინეობა იქაც სამკვდროთ წამყვა, ხოლო ამახ ზედ დაერთო ისიც, რომ „ფიჩხაძე“ (ძუნწი საზრდო გურულად), სხვისი მჭონდა და ისიც სამადლოდ.

ალბათ, ყოველივე ამისი ბრალი უნდა იყვეს ის, რომ თითები ხელფეხზე დაფიჩხული მაქვს, არც სხვა

ფეხებზე მეტეობა მაინცა და მაინც კუნთებისა თუ ქონის მარაგით დატვირთულობა და ამგვარად ჩემი გვარის „ფიჩხაძის“ სრულს კონტაქტში ყოფნა ჩემი აგებულებითაც მაქვს დადასტურებული, არა თუ მარტო აღზრდით.

მაგრამ აღზრდისა თუ აგებულების ჩამოყალიბების ხანამ განვლო, ცხოვრებამ ბევრი რამ კარგი და ღირსშესანიშნავი წარმოშვა.

მხოლოდ ერთი რამ ცული თვსება აქვს მას. ქართული ანდაზისა, არ იყვეს — „გლახამ აღაპი გამართა და თვითონვე შეჭამა“-ო; რასაც კი წარმოშობს ცხოვრება, ისევ თათონვე ხევეს მას ხელს და მიაქვს თან, ნთქავს თავის უფირო სტომაქში, რჩება რალაც ნაკვალევი, რალაც მკრთალი ანარეკლი, გაფიჩხული და გატრეცილი.

კიდევ ფიჩხი! არ იქნა უფიჩხოდ არც ამის დახასიათება.

მოდის ზამთარი და უშეშოდ ვარ.

ბევრ ვისმე შიგმართე, მაგრამ არავინ ილა ყურად ჩემი თხოვნა: „ერკოაპმა“ ისეთი ოჩერედი დაწესა შეშის მიღებაზე, რომ მის კულს, სადაც მე ვარ მოქცეული, მგონი, ივლისშიც აღარ ხვდეს თავისი ჯერი, ხოლო კერძო შეშის მიღება კი,

შესაძლოა, მეორე ზამთრამდეც გასჭირდეს.

მეორე ზამთარში კი, ალბათ, მეორე ოჩერედი იქნება დაწესებული, და მეც გავისეირნებ ამ ახალს ოჩერედიში ახალი ზამთრისაკენ, როგორც კულიანი ვარსკვლავის კულში მოქცეული წერტილი.

ღმერთმა ყველა მშვიდობით დაგასწროთ ამ „მეორედ მოსვლას“ და მე კი ჩემთვის აღარაფერი აღარ მახარებს: ალბათ, მომავლი ზამთრის სუსხი სადმე წამომეწევა და, მეც რომ ველარ ავიტან იმის სუსხს, სიცოცხისაგან გავიბუჩებები და გავიფიჩხები კიდევ.

ამის შემდეგ ყველა გაიგებს, ალბათ, და მათ შორის გაცხებული მკითხველიც, თუ რისთვის ყოფილა ჩემი გვარი სწორედ ფიჩხაძე და არა სხვა რომელიმე...

ეექვ, ფიჩხაძის მაგვირად, ფიცხაძე მაინც ყოფილიყო იგი, რომ იმ სიფიცხესთან, რომელიც უთუოდ მახასიათებს მე, ფიცხლავ მაინც ამსრულებოდა ყოველი ჩემი კეთილი სურვილი, როგორცაა, თუ გნებავთ, საზამთრო შეშის ქონება, რომ მაგან ანთებულ ცეცხლზე მიფიცხება მაინც შევადლო მომაღალ (იგი დღეებში!...

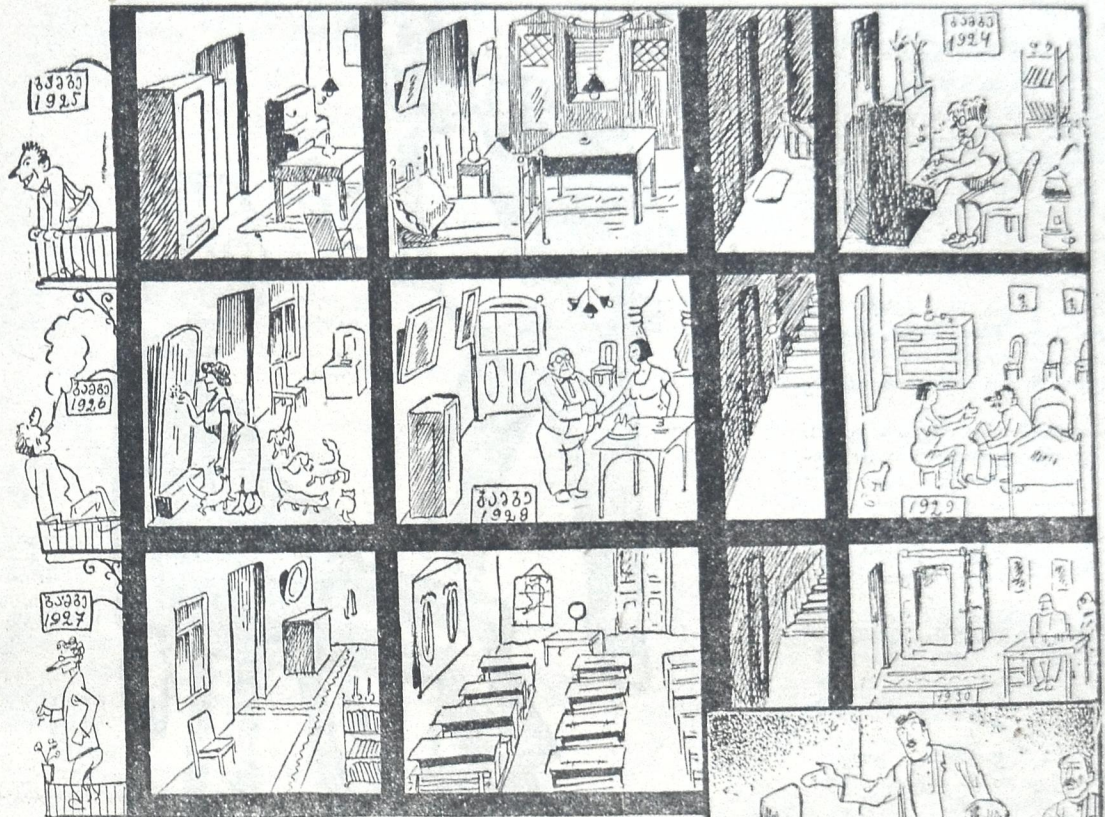
შაზირა.

მორიგი შვეპულაჲ

ჭუთაინი

— ერთი კვირის შვეპულაჲ მომეცით!
— სად მიღხარათ?
— „აზიურ სახადილო“-ში მივდივარ სახადილოთ.

— ახალი გამგე უნდა მოვიწვიოთ, რომ...
 — რას ამბობ, კაცო, სკოლის მთელს შენობაში ერთი ოთახი დარჩენილა მოწაფეებისათვის და ვინღათ ისიც გამგემ დაიკავოს?! ხომ ხედავთ მთელი შენობა ყოფილ გამგეებს უკავიათ!

გომის თემის ფოსტაში

გლეხი:—ამხანაგო, რა მიზეზია, რომ გაზეთებს ვერ ვღებულობ?

გამგე:—თავი დამანებე. ნამთვრალეები ვარ და თავი მიბრუე.

გლეხი:—გაზეთი „კოლექტივისაცია“ 15 ლეში ერთი ნომერი გამოდის?

გამგე, (ფიქროვს):—ხო, 15 ლეში ერთხელ გამოდის...

გლეხი:—როცა ვიწერდი, რატომ მიიხარო, რომ კვირაში სამჯერ გამოდისო?

გამგე:—მაგ სწორია, მაგრამ შემდეგ შეამოკლეს; ვინაიდან ქალაქის კრიზისი არის.

გლეხი:—გაზეთზე რომ აწერია, სამი ცალი გამოდის კვირაშიო?

გამგე:—ხოოო... შეიძლება.

გლეხი:—გაზეთის დამტარებელი ხომ გყავთ?

გამგე:—კი მყავს, მაგრამ ზარმაცობენ და სოფლებში არ დადიან.

გლეხი:—ესე იგი, არც თქვენ აკეთებთ არაფერს და არც თქვენი დამტარებლები.

გამგე:—ეს არაა შენი საქმე; წადი და მიჩილე სადაც გინდა.

გლეხი:—ღიახ, გიჩივლებ. აბა, თავზე მოგისვამ ხელს.

გამგე:—რა უნდა მიქნას შენმა ჩივილმა, როდესაც სამტრედიის ფოსტის გამგე ჩემი ცოლის ძმაა, შიგ თანამშრომლები, ჩემი ფოსტის დები არიან. ვანის ფოსტის გამგედ ჩემი ძმა არის და ტობანიერის ფოსტის გამგეთ— ჩემი ცოლის ძმა. ასეთია, ძიავ, შემადგენლობა. ეხლა წადი და სადაც გინდა იქ მიჩილე.

დიდი ხანია კოწია ტიკბუია არ მენახა და პირდაპირ გავესწიე მის ბინისაკენ.

მივაღეჭი კარებს და დავაკაკუნე. ხმა რაფინ გამცა. ისევ დავაკაკუნე. შევიჭვრიტე ქუჩურუტანაში. კარები შეგინდნენ იყო დაკეტული. ეტუობოდა შიგ ვიღაც იყო. უფრო მაგრად დავაბრახუნე. ოთახიდან მომესმა ტახტის ჭრიალი და მიკნავებული ხმით ვილაც შემეკითხა:

- ვინ ხართ?
- ბიჭო, კოწია, მენა ხარ?
- ჰო, მე ვარ! — მომესმა ისევ ის სუსტი ხმა.
- ბიჭო, მე ვარ აბესალომ; გამიღე კარი.

ოთახიდან მოისმა ოხვრა - კვნესა. კოწია დიდის ფიგავლახით წამოდგა ლოგინიდან, ძლივს - ძლივობით მოვიდა კარებთან და გააღო.

— ვი, ვი, ვი! — საშინლად დაიკვნესა კოწიამ და წაბარბაცდა, ხელი რომ არ მიმეშველებია, წაიქცეოდა.

- ბიჭო, რა ღმერთი გაგიწყობა! რა მოგივიდა? — რითა ხარ ავთ?
- კონკურსით.
- რაო! ხომ არ გაგიუღი! რის კონკურსი! რას ამბობ?

— მართალს გეუბნები, კონკურსით ვარ ავად და ეს უცნაური სენი, ვიცი თან გადამიტანს.

გული შეუწუხდა.. როგორც იქნა დავამშვიდე.

- ოცი რამდენი ხანია ვარ კონკურსით ავად? — დაიწყო ისევ კოწიამ, — ექვსი თვეა. გადავარდი კონკურსში და თავი ვეღარ დავახსიე. ჯერ იყო და „საქართველოს ჩაი“-ში გამოაცხადა კონკურსი აგროპიესაზე. დავწერე შეიღი პიესა და წარვაღინე. იმ დღიდან შემეყარა ლოგინის ციხეცხელებმა, რამდენ გაზეთს აფილბუნი ხელში, გული საშინლად მიცემდა. ასეთმა მდგომარეობამ სამი თვე გასტანა და მეც გულის სისუსტე შემეყარა. სამი თვის შემდეგ, როგორც იქნა, გამოცხადდა ჟიურის დადგენილება. შეიღივე პიესა დამიწუნეს.

ცოტათი დავმოშინდი. არ გასულა დიდი ხანი, რომ ჩემდა სასიკვდილოთ, მუშკოპის კულტურანოფილბუნი გამოაცხადა კონკურსი პიესაზე. დავწერე ცხრა პიესა და წარვაღინე, ორი თვე იქვე ველოდე შედეგს და თითქმის ლოგინად ჩავარდი. მაგრამ გულს მაინც არ ვიტენდი, როგორც იქნა, ვეღირსე შედეგს: ყველა პიესა დამიწუნეს.

სხვა ჩემს ადგილზე თავს დაანებებდა კონკურსს, მაგრამ ხომ იცი ჩემი

— სოფელში გაგზავნენ სამუშაოთ! მონაწილე ვარ მწუხარების! — დავი... კაცი... ცოლ... გამეკვება.

ჯიუტი ხასიათი, ვეღარ მოვითმინე და კიდე გადავიარდი.

სახკინზრეწემა სულ ბოლო მომილო, სიკვდილის პირად მიმიყვანა. ხუთი თვის წინად გამოცხადდა კონკურსი ლიბრეტოებზე. — აქ კოწიამ ისე ამოიკჩნესა, რომ კინაღამ გული თან ამოაყოლა, — დაიქცეს ის დღე, დაიქცეს ის საათი. იმ დღეს დაბნულდა ჩემთვის შზე, იმ დღეს მომესპო სიკოცხლე. გადავდევი თავი, დავიწურე თვლში და დავწერე თითხმეტი ლიბრეტო და წარვაღინე. კონკურსის შედეგი ერთი თვის შემდეგ უნდა გამოეცხადებიათ, მაგრამ გავიდა სამი თვე და ჯერაც არაფერი სჩანს. ამ სამი თვის განმავლობაში ყოველ დღით გციხულობ გაზეთს, შეხედე, — მითხრა კოწიან და ლოგინის წინ დაყრილ მთელ გროვა გაზეთებზე მიმიოთა, — თითო გაზეთის

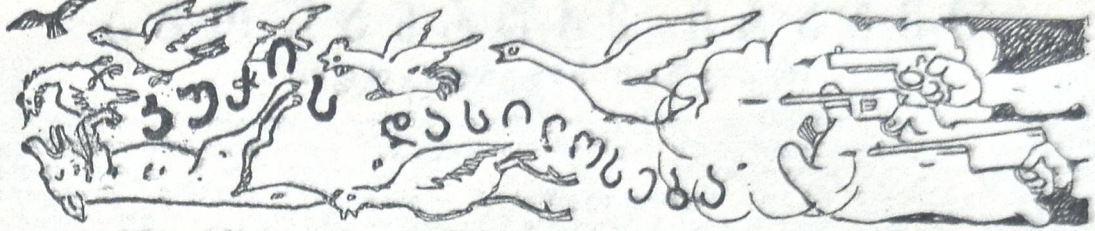
გადათვლიერება თითო წლის სიკოცხლეს მაკლებს. მოგკვდი, დავდნი, დავკლექდი. ერთი თვეა, რაც ლოგინიდან არ ამდგარვარ, დოი დღეზე ველი სიკვდილს. არ მინდოდა ისე მოგვდარიყავი, რომ არ გამეგო რა ზედი ეწია ჩემს ლიბრეტოებს... მოგკვდი, მეტი აღარ შემძილა! — და კოწიამ საშინლად დაიღრიალა და ხელები წინ გაიშვირა. — მოგკვდი...

უბედ წამოვარდა, მუღარებით ჩემსკენ ხელები ვამოიშვირა და სასიკვდილო ხმით შემომბლავლა.

— აბესალომ, ძმაო, არ მილალატო, შემისრულე უკანასკნელი ანდერძი... აილე ჩემი სისხლი, ააფეთქე...

სიტყვა ვეღარ დაათვა, მოწყვეტილად დავცა ლოგინზე და... თქვენი ქირი წაიღო.

მახათი.

— აბა, ბიჭებო, საჩქაროთ გავწიოთ ალაზნის პირას და ჩვენნი არტელის ბინაზე მოვაგვაროთ „დასილოსების“ საკითხი! — რიხიანად დასძახა გურჯაანის „წითელ ვარსკვლავს“ გამგეობის თავმჯდომარე ე. მანიყაშვილმა.

— თანახმა ვარ! — დაიწახა რაიკოლმეურნეობის კავშირის ინსტრუქტორმა, ვანო გოგილაშვილმა, რომელსაც ალაზნის სენებზე გაახსენდა „ალაზნის თევზი“ და პირზე ნერწყვი მოადგა.

დანიარჩენმაც შესმატებულმა თანხმობა განუცხადეს და...

გასწიეს. „თავშესაქცევად“ წაიღეს არაყი და ღვინო. თავმჯდომარე მანიყაშვილი ურჩევს ამხანაგებს „ძალღონის და მადის მოსაყვანად კუქის წინასწარ ღვინით დასილოსებას.

— კაი დავემართოს, მაგრამ „ჩასაყოლებელი“ რომ არაფერი გვაქვს? — ეკითხება აგრონომი კოლა დალაქიშვილი.

— არა გვაქვს, მაგრამ კოლექტივი „ატეეხაეტი“! — და მანიყაშვილმა რეკოლმეურთა გულმკერდი გაუგმარა ტზოში მოსიარულე კოლექტივის დედას.

— ჩქარა შეწვიოთ! — ბრძანება გასცეს ვანო გოგილაშვილმა და რაიკოლექტივის თავმჯდომარე დათა პაპიაშვილმა.

შეექცვიან.

კოლექტივის დაბმული ძაღლი კი შიშინაგან წკმუის. ქათამი შემოაკლდით...

— ვასოვან, შენ ჩვენი თავმჯდომარე ხარ და ტოლუმბაშიც. დარწმუნებული ვარ, შენ კარგი მონადირეც იქნები. ერთი სცადე და დაუმინუნე ფეხებში ეგერ რომ

შვი დედალია და ვნახოთ მოარტყამ თუ არა! — უთბრა ვანოს კოლექტივის „ოქტომბრის რევიოლიუციის“ გამგეობის თავმჯდომარე ალექსი პაპუნაშვილმა.

მანიყაშვილის ლეგორვერმა იგრილა და უსულოდ დაიკა დედალი.

ძალღი კვლავ წკმუის.

მანიყაშვილი ჯავრობს, რომ ფეხში ეგერ მოარტყა. კოლექტივის გამგეობის წევრი სანდრო გოგილაშვილი ანუგეშებს და თან ურჩევს — ერთი კიდევ სცადოს თავისი სივაჟაეცე.

მანიყაშვილმა კიდევ სცადა ბედი, მაგრამ მიხანმა კიდევ უღალატა და დედას სასიკვდილო ქრილობა მხოლოდ კურტუმში მიაცენა.

ძალღი შიშინაგან იკლავება.

კამპანიაში მყუდროება ჩამოვარდა.

ღვინო ჯერ კიდევ ბეგრია, მაგრამ „ჩასაყოლებელი“ — ნაკლები.

ვანო გოგილაშვილი რისი ინსტრუქტორია და დათა პაპიაშვილი რის თავმჯდომარეა, თუ მანიყაშვილს არ გაათამამებენ:

— სამი ტყვია ზედიზედ დახალე იმ ხამ დედას და ერთერთი მაინც დაიტყება ფეხში.

ეზოში მორწყულ სისხლს კვლავ ემატება სამი დედლის სისხლი.

ყველა მხიარულია, ხოლო სტირის ხეზე მიბმული ძაღლი, რომლის ტირილმა გული გაუწყალა მანიყაშვილს და მისმა ცხელმა ტყვიამ საჰელამოდ დაადუნა მოუსვენარი ძაღლი.

ქარ-ცეცხლი.

ტ ე ლ ე ფ ო ნ თ ა ნ

— გამარჯობა შენი, გრივოდ დღეიქ!

— გაგმარჯოს! უკაცრავად, ვერ გიციანთ ამხანაგო!

— რაღა ვერ გიციანთ, შე კაი კაცო, შინ ხომ ჩვიდა სახანოს საბჭოს ყოფილი თავმჯდომარე ხარ?

— დიან, თქვენ?

— მე თბილისის რაიონის სოფ. დილოვის სოფლის საბჭოს თავმჯდომარე გაბრიელ მძევაშვილი გახლავარ.

— პოლი ეხლა კი მომავლენა თქვენს მუშაობაზე გინდა იქნება ამის წინათ.

— დიან, ჩემზე და ამხ. ლუხტაშვილზე.

— მეტი რაიონი წავიდა სასწი, ხომ არ ავიტყოს ბარგი-ბარხანა?

— არა, რას ვაბილიონ! მზე და მთიარე როცა შენსკენა, კაცო წადას დაგათლებს.

— მეც ძალიან მაკობრებს მაგა წითელნიან. გლეხობებო, წამდაუნემ მოვლანინ ვახეთებში, მაგ... თუ უკითხეს ადგილი ბზე მოწყობა.

— რაო კაცო, რას ვაბრალდებ?

— რას და—აიბო, კომის თი მჯდომარედ ყოფნის დროს ტულა პის უბნის სკოლის და რადიოს შესაკითხობა 556 მანეთი შექამეო.

— მერე ვერ გამართალი?

— ვერა, მომხსნის ადმსკომიდან და გადაიგდის სასოფლო-საწარმოო ამხანაგობის თავმჯდომარეთ.

— ეხლა იქა ხარ?

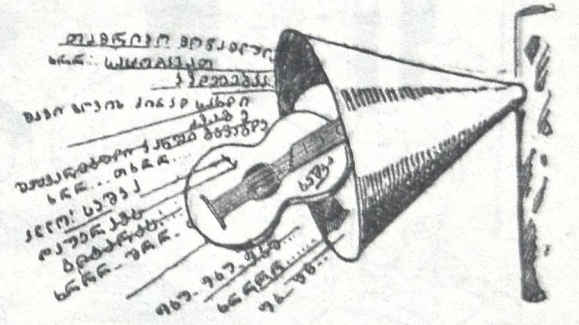
— მაშ ეხლა უმუშევრად ხარ?

— უმუშევრათ რა შეილი ვეგრდები ძმაბიჭები კარვით მყარდის და მეტი რა მიქირს? ეხლა არტელის თავმჯდომარეთ მოვეწევი და იქაც მაქვს ბარე 375 მანეთამდე შექმული თ არ გამაგეს...

— ვაგიოვონ მერე რაა! კიდევ უფრო უკეთესს საქადავს იშოვი... ვნახოთ ერთი რას დაგაკლუმენ ცე ლაწირაკი აღობობრება!

ახიიი.

ფოთის „რადიო“

ფოთის რადიო

ფოთის რადიო

ფოთის რადიო

ფოთის რადიო

ფოთის რადიო

უმბარი მკურნალობა (რკ.-გზის საავადმყოფო)

(მესამე პალატა. უამრავი ავადმყოფები. რადგან კრაოტებს შუა გასავლელი ადგილი არ არის, ავადმყოფები კრაოტებზე ხტებიან და ისე გამოდიან დერეფანში).

უფრ. ექიმი (ლიმილით ავადმყოფ წერეთელს): — „კაკ დელა“? როგორ ხართ?

წერეთელი (ლიმილით): გმადლობთ მოკითხვისათვის. ძალიან კარგათ ვარ, მხოლოდ არა მაქვს წამალი, არა მაქვს საკმელი, არა მაქვს ძილი და მოსვენება. სხვაფრივ კარგადა ვარ. იმედია ჩქარა მოვრჩები.

უფრ. ექიმი. (ლიმილით): — უეჭ-

ველად, უეჭველად! (გადის შემდეგ ავადმყოფ უზნაძესთან), „ნუ კაკ დელა“?

უზნაძე (მწუხარებით): — ერთი თვეა აქა ვარ, ცოტა წამლებიც მივიღე. კანკს უკვე კარგად ვხმარობ. მხოლოდ ეხლა ნერვები ამეშალა. დილით ექვს საათზე, როცა ჯერ კადე ვნელა, ჭორებივით თავს გვესხმინ მომვლელი ქალები და ზეზე გვეყრიან. საავადმყოფოს დირექტორს განუზრახავს თურმე ფიზკულტურა შეასწავლოს ავადმყოფებს. ეს, რომ არ იყოს, დიდი ხანია კარგად გავხდებოდი.

უფრ. ექიმი (ლიმილით): — მოითმინეთ, ყველაფერი მოწყობა, ყველაფერი რიგზე იქნება. (გადადის შემდეგ ავადმყოფ კალანდაძესთან) „ნუ კაკ დელა“? უკეთა ხართ?

კალანდაძე (გაჯავრებული): — ძე გაბუტული ვარ.

უფრ. ექიმი: — რატომ?

კალანდაძე: — მშია.

უფრ. ექიმი: — შენ გულის ტივილი გაქვს და ქამა გაწყენს.

კალანდაძე: — როცა მშია, გული უფრო მტკიავ.

უფრ. ექიმი (მოწყალების დას): — რას ლებულობს?

მოწყალების და: — „ეტაროი სლაბი“.

უფრ. ექიმი (ეშმაკური ლიმილით ავადმყოფ უენაშვილს): — ნუ სტარინა, კაკ დელა“? ლოყებზე გეტყობა კარგადა ხარ. საკმელი ხომ ბლომაღ გაქვს.

უენაშვილი: — კი, როგორ არა, ყველაფერი მაქვს, მხოლოდ ერთს გთხოვ ექიმო, სარუცხი საპონი გამომიწერე ორი გირვანქა, სხვა არა მინდა რა.

უფრ. ექიმი (გაკვირვებით): — საპონი რად გინდა?, ხომ არ გაგეყლი?

უენაშვილი: — კუქის კარგად ვარეცხა მინდა. ერთი თვე აქა ვარ და სულ რაღაც „სლავია“ იმას ვჭამ. დილით ვსვამ ექვს სტაქან უშაქრო ჩაის, შემდეგ სამ სტაქან წყალწყალა რძეს, შემდეგ ერთი მათლაფა ქვების ნარეცხს, შემდეგ ერთ სტაქან რძეს და ბოლოს კიდე ექვს სტაქან ჩაის, ბარემ საპონსაც დავაყოლებ, რომ კარგად ვავირეცხო კუქ-ნაწლავები.

უფრ. ექიმი (სიცილით): ხუმრობის გუნებაზე ხარ; გეტყობა კარგად ხარ. (გადადის შემდეგ ავადმყოფ შანიძესთან. გასინჯავს) „ნუ კაკ დელა“?

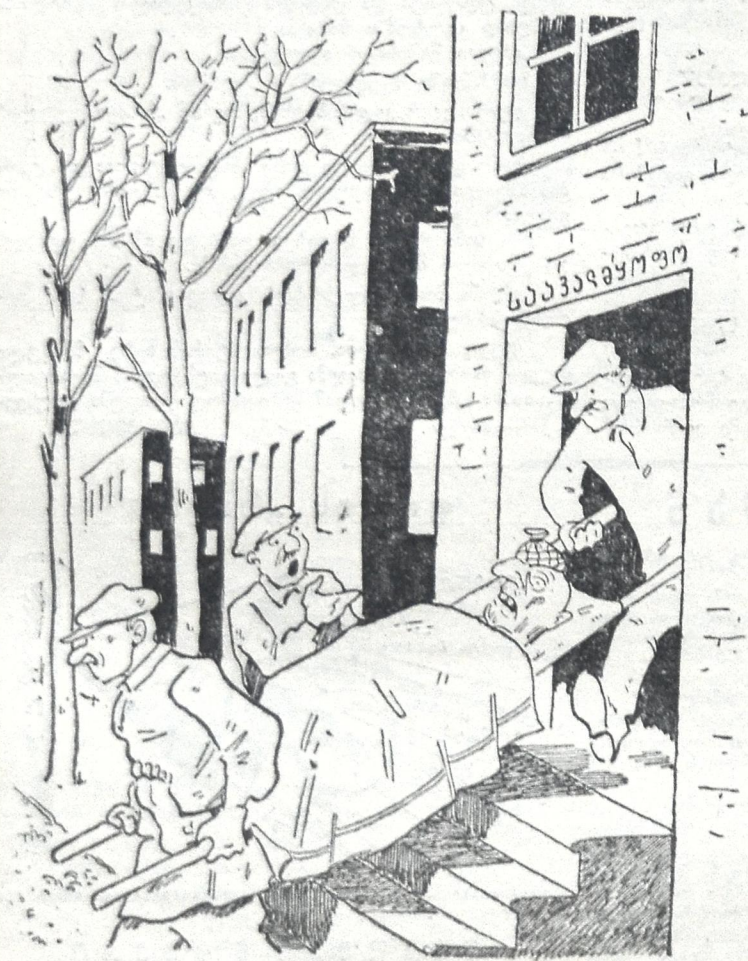
შანიძე (წამოჯდება და ოფლის იწურავს): — მშია, ვკვდები შიმშილით, არაფერს არ მაძლევენ.

უფრ. ექიმი (ახელ-დახელადს მაგიდას და დაინახავს მაგიდის ქვეშ თაროზე დაწყობილ პურებს და დადხაჭაპურს. სიცილით): — ამდენი პური და ეს ერთი კეცი ხაჭაპური არ გყოფნის?

შანიძე: — შეიძლება ქამა, ექიმო?

ექიმი: — შეიძლება! (შანიძე ებღვნება ხაჭაპურს და ხარბად დაუწყებს ქამას. ექიმი გადის).

კინკრაქა.

— ვაცო, საავადმყოფოდან ხად მოგყავს ეს ავადმყოფი?
— სახლში... კარგად იყო და აქ ავ გახდა!

ტირბარსის უენიშვილი: — ნახატი ჩვენი მხატვრის მიერ ეძღვნება ტფ. რკ. გზისა და პლენარის საავადმყოფოებს.

ფოთის „გმირები“

მიქაბერიძე გახლავთ კოწია, ფოთის წყლოსანთა ექიმი ძველი, და რომ უქვარდეს ქალი კოპწია, აბა რა არის გასაკვირველი?! მეფის დროს ჰყავდა ცხენი ლამაზი, და პოლკოვნიკის მუნდირებს ხედავდა, დღეს კი სასეთა მუშებზე ბრაზით (წარმოვალობის აწუხებს სევდა).

ბრწყინავს ანათებს თომა უვანია ფოთში დაკარგულ მარგალიტით, და მგონი უკვე დიდი ხანია, რაც კაბინეტში გალობს ჩიტივით. და თუ ეახლა, მუშა მშრომელი, — მაშინ ქაღალდებს დაუწყებს ცქერას, (ხმასაც არ გასცემს ღინჯად მჯდომელი ანდა ტელეფონს დაუწყებს ჟღერას).

კლუბის გამგე ვარ და მემღერება, და მე გახლავარ დოლიმი დავით, ბევრი ნაცნობი დღეს მემტერება, რადგან შეიტყვეს ერთი ამბავი. დავდივარ როგორც გლადიატორი, (ახ, რამე ნიჭი რად მომერიდა!) და ხალხს ვატყუებ, რომ ვარ ავტორი, მრავალ დაბეჭდილ ცნობილ წერილთა.

ანდრო.

ჩვენნი ამბავი

(სამბრალი)

რადგან მეღირსა გავხდი „ქირურგი“, მკურნალობისთვის ხელთ მაქვს სანქცია, — მსურს სამტრედიას ვეწვიო მშობელს, იქ ვქნა პირველი ოპერაცია.

აქვე ვათავსებ სნეულთა სიას, მოსაჭრელი აქვს ვისაც კუზია; (ჩემთვის ერთია შიგ ვინც მოყვება „სპილო“ იქნება ის თუ „ბუზია“)

ვიწყებ, მისმინეთ: პირველი გახლავთ. შინამრეწველთა კოოპერაცია (სახელი ქვიან ალბად შეცდომით, თორემ ასეთი მას არა სცხია).

სახელოსნოში ბესო ყავს გამგეთ, ხნით ახალგაზრდა, (ძველი კაცია). პარტუმენდამ იგი თუმც დააკოჭლა, მაგრამ მთლად მაინც ვერ წააქცია

შიგ რომ შეხვიდე, გავიკვირდებით, ტანზე სულყველს ხავერდი აცვია, მოდად ნაკერი შარვალ-ტუქურკა, (გლახა და კარგი ყველა კაცია).

„ის“ თუმც მუშების სახელზე იყო, ზოგს მაინც უნდა რეგობოდა წილში, მაგრამ, პარტკომმა და სარეწკომმა გაინაწილეს „იმათი“ ძილში.

ფუფი.

ის იყო ჩვენი მატარებელი საღვურ შორიდან გამოვიდა, რომ უცბად აფეთქების ხმა გაისმა და მთელი ჩვენი ვაგონი შადრევანისებურმა ღვინის ფერმა წვინამ დაჰფარა.

შეიქნა აურზაური.
— ალბად ვილაცა მაჭარი წამოუღია გულთი და გულა გასკდებოდა! — დაიძახა ვილაცამ ხალხის დასამშვიდებლად.

ამის გაგონებაზე მე ზევით ავიხედე და, ოი, რას ვხედავ: მაჭრით სავსე გულა მუცელ გამოფატრულ დათვივით გლიო და, თითქოს სისხლიდან იცლებოა, მაჭარი გადმოსდიოდა და წელ-წელა იჩუტებოდა.

— ვისია? უნდა დაეჯარა მო პატრონი! — აყვირა კონდუქტორი.

— დაჯარიმება არ ყოფილა, დასაქერი! — დაუმბატა ვილაცამ.

— დასაქერი კი არა, მოსაკლავია; ტანსაცმელები გავეფუჭა! — აკაპასდენ ქალები.

— სულელი ყოფილა მაგის პატრონი. ვაგონილა მაჭრის წამოღება და ისიც თავდაცულ ჭურჭელით? — სიქვა ჩემს გვერდში მკლომმა მოქალაქემ, რომელსაც ხელში ფანერუს ჩემოდანი ეჭირა. ჩემოდანს ვეებერ-

თელა ზოქლომი ედვა, თითქოს, ასე გვეგონებოდათ — ქვეყნის სიმდიდრე შიგ არისო.

— მართალი ხარ! მართლაც სულელი ყოფილა. დაიჭირეთ და დაჯარიმეთ! — აყვიროდა მეც და გულის პატრონს ძებნა დაეუწყე.

პატრონი არაფერ აღმოჩნდა. (ან-და როგორ აღმოჩნდებოდა!).

ხალხი დაწყნარდა.
მატარებელი გვირაბში შევიდა.

ზარმა დაჩეკა და მატარებელი გადმოეშვა ლიხისაკენ დაღმართში.

სისწრაფემ იმატა.
ზოგიერთს კიდევ შეეშინდა.

უცბად ისევ გაისმა აფეთქების ხმა და ჩვენს კუბეში ყველას სახეში მიყარა რაღაცამ ბოთლის და ფანერის ნამტვრევები.

- აგაფეთქეს!
- გვირაბი ჩამოინგრა.
- მატარებელი იღუბება.
- ავახაყები დაგვეცენ.

— ქვეყანა იღუბება! — ისმოდა ქალების კივილ-წივილი.

— ნუ გეშინიათ; ისევ მაჭარი იქნება! — მოისმა ისევ ის ხმა, რომელმაც ხალხი დაამშვიდა გულის აფეთქების დროს.

მატარებელი გვირაბიდან გამოსრი- ალდა.

ყველა გაეხარდა, რომ ქვეყანა დაღუპული არ აღმოჩნდა.

— ესლა ხომ ვეღარ დაგვემალება მაინც! ვილაცა ჩვენთან მჯდომი არის! — აკაპასდენ ქალები.

ერთმანეთს შეხედეს.
მონახეს დამნაშავე.

ჩვენს შორის აღარ იყო ჩემოდანი- ანი მოქალაქე.

— ის არის, ის, აი ჩემოდანის ნამტვრევები; დაიჭირეთ, არ გაუშვათ!

— აუცილებლად ის არის. ალბად ჩემოდანში ჰქონდა მაჭარი. საღ ვაი- ქეოდა, აქ იქნება სადმე! — აყვიროდი და გამოვიარდი მატარებლის ბაქანზე.

დაიჭირეს. ხელში ჩემოდანის ის ნამტვრევი შერჩენოდა, რომელზედაც ზოქლომი იყო დაკიდებული.

ხაშურში რკ. გზ. რაზმს წარუდგინეს.

— არ ვიცოდი, თუ ასე იცოდა მაჭარმა. წამოსვლისას სამი ბოთლი დავლიე, მაგრამ არ აფეთქებულვარ. ეს ოხერი შემოდანში რამ ააფეთქა, მხოლოდ ორი ბოთლი იყო. თუ კაცი ხარო, ვამიშვით. მე ჩემი ზარალაც მეყოფა — ჩემოდანი და ბოთლები მეხარალა.

— კი, მარა ავი სულელს უწოდებდი იმ გულის პატრონს, რომელიც გასკდა! — ნიშნის მოგებით ვუთხარი მე და თვლებში ისე შევხედე, რომ წახდა კაცი და შემეცოდა.

— მე ლევარსი როხროხაძე ვარ. გაუშვით ეს გაჭირვებული, საწყალი კაცი! — ვუთხარი რაზმელებს, ვათაც პატივი დამდევს და გაანთავისუფლეს ის მოქალაქე.

როცა გამოვედით შენობიდან, მაშინ ვუთხარი:

— გულა რომ გასკდა, ის ჩემი იყო.

— კი, მარა. ავი შენ თვითონ ჰყვიროდი და პატრონის დაჭერას მოითხოვდი?

— აბა რა უნდა მექნა? ასეთ შემთხვევაში ყოველთვის ასე უნდა მოიქცე. უნდა ასე უნდა გექნა და ვინ რას ვაივებდა.

— კი, მარა ზოქლომი ხომ დამეკარგებოდა? — და ამ ლაპარაკით ჩვენ მეორე იაგონში შევედით. **წმუქი.**

ადგილი ამოცანა

ჯუშბანი, კახეთი

მასწავლ.: — აბა, გამოიცანით რა არის: „ერთი პატარა მანანა, ხან გაიცინებს, ხან არა“!

მოსწავლეები: (ერთად): — ჩვენი ელსადგურია, მასწავლებლო!

ინერტურ წვერაგას, რომელიც სტოვრობს აკაკი წერეთლის სახელობის ქუჩაზე, ფოსტალიონმა წერილი არ ჩაბარა და კონვერტს წააწერა: აკაკი წერეთლის საზღვარ გარედ გამგზავლების გამო, წერილი არ ჩაბარდა“.

გაზეთიდან.

— ამხანაგო, „პოპულუსტა“, მითხარ, სად არის შოთას პროსპექტი? — შეეკითხა ფოსტალიონი უბადროუკიძე გაზეთების დამტარებელს ცალთვალა ხეჩოს.

— ერთი ამას უყურეთ და? შე კაი კაცო, შენი დღე და წუთი სოფელი მაგ წერილებს დაათრევ და ქუჩების სახელი აღარ იცი? მე შენთვის არ მცალია: „მუშა“, „მუშა“, წაიკითხეთ „ტარტაროზი“ ხვალინდელი ნომერი, ჯანზე მოხვალ! — განაჯრძო ხეჩომ და ზურგი შეაქცია ფოსტალიონ უბადროუკიძეს.

— იქნებ შენ მაინც მეტყვი, ამხანაგო, სად არის ამ ქუჩაზე შოთას პროსპექტი, ან რუსთაველის „ულიცა“! — შეეკითხა დაღონებული უბადროუკიძე იქვე მდგომ მილიციელს.

— მილიციელი შედარებით ნასწაველი და თავაზიანი კაცი გამოდგა.

— აი ეს არის, ამხანაგო, რუსთაველის გამზირი, რომელსაც წინად გოლოვინის პროსპექტს უძახოდენ.

— გული გაეზარდა ამ ქუჩების სახელების ამრევ-დამრევს. რა იქნებოდა, რომ ჩემ სიკვდილამდე მაინც არ გამოეცვალათ ამ ოხერ ქუჩებისათვის სახელი! — ჩაღალაპარაკა უცმაყოფილოდ ფოსტალიონმა და მიადგა ერთ სახლს. რეკა, რეკა, ურახუნა, უბრაგუნა, მარა თქვენც არ მომიკვდეთ, არავინ არ გასცა ხმა.

— ჯანდაბას, რას დავეძებ, კარებამდე ხომ მივითანე, მისამართი ხომ მივაგენი, დავაგლებ და წავალ, თუ ნახავს ხომ კარგი, თუ არა და, ამ ჩემ ფეხებს.

გააკვება როგორც იქნა კარებში წერილი, რომელიც იმის თვალის წინ დევსა ქუჩაზე, მაგრამ უბადროუკიძემ ზედმეტად ჩასთვალა წერილის აღება. მიადგა აკაკის სახელობის ქუჩას.

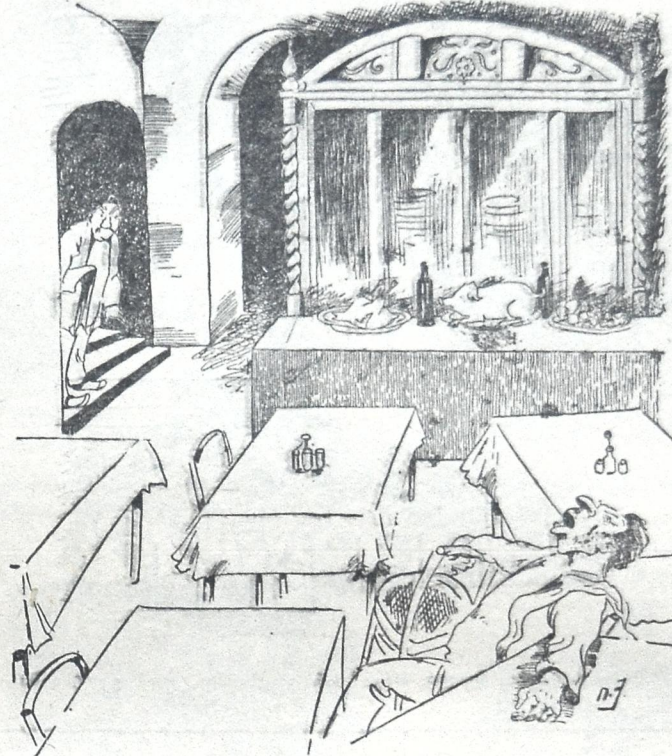
— სად ცხოვრობს ამ განოვის ქუჩაზე აკაკი წერეთელი? — იკითხა მან ერთ ეზოში.

— აქ წერეთელი არავინ არ ცხოვრობს! — უპასუხეს მას.

დაღონდა ფოსტის მუშაკი. შევიდა მეორე ეზოში.

— ნუ თუ არც აქ ცხოვრობს წერეთელი? იკითხა მან.

— აქ ცხოვრობდა, ერთი წერეთელი, მაგრამ ის წელიწადზე მეტია, რაც საზღვარგარეთ წავიდა! — უპასუხეს მას.

— აიო! როგორ ზორბად ამოქნარებს ეს მხახური ეხლა კი მივხვდი, თუ რატომ არასოდეს არ არის ბუფები ამ სახადლოში.

— ტფილისში არ ყოფილა, ჩემი რა ბრალია! — ჩაიღალაპარაკა დამტარებელმა თვითთვის და წააწერა მსხვილად კონვერტის მეორე გვერდზე „აკაკი წერეთლის საზღვარგარეთ გამგზავლების გამო, წერილი არ ჩაბარდა“.

ცოტა ხნის მოგზაურობის შემდეგ წერილი ისევ დაბრუნდა შთავარ ფოსტაში, — სადაც ეხლაც გამოკიდებულია ჩაუბარებელ წერილთა შორის აღნიშნულ წარწერით.

— არა ნაკლები მკვლევარი აღმოჩნდა მეორე ფოსტალიონი სოფრომ ჯოჯოშვილი. მას აუარებელი წერილები ჰქონდა დასაროგებელი ჭავჭავაძის ქუჩაზე, მაგრამ როცა მას ერთ ეზოში გააგებინეს, რომ ილია ჭავჭავაძე გარდაიცვალა, მან აიღო და ყველა წერილებზე წააწერა: „გარდაცვალების გამო წერილები ვერც ერთი ვერ ჩაბარდა“.

უფრო მეტი ჩვენი ლიტერატურის მკვლე ვართ, ავტორების ბიოგრაფიისა და ვინაობის გამოკვლევის დროს მიმართონ ხსენებულ ფოსტალიონებს.

ძველი.

რ ა ღ ი ო წესსაფონიდან

რაკი წერას აღარ ვიშლი, ყურს დამიგდებს ბევრი მგონ ამ ბოლო დროს ძირეულად შევისწავლე ზესტაფონი,

აქ რკინის გზას აკეთებენ, (მარგანცს რომ ქვია ფერო). ორი წუთით ყურადღება, მსურს თქვენი აქ შევიჩეო.

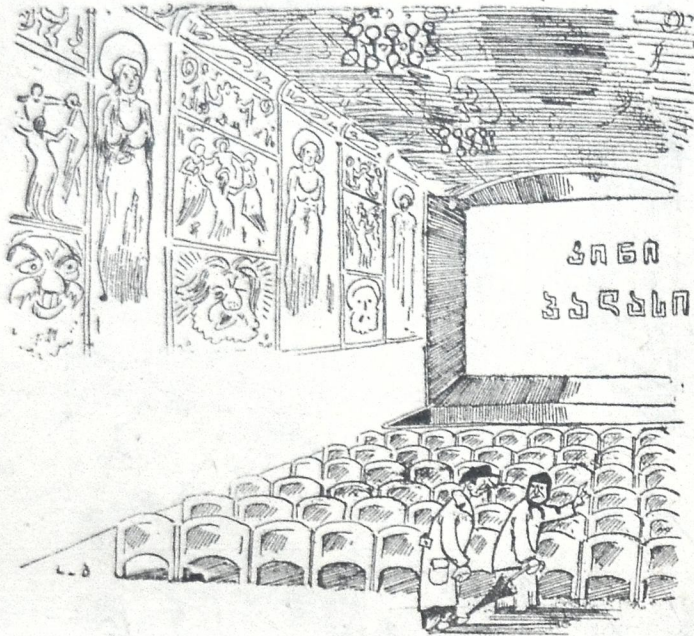
აქ შეხედებით ძველ პოლოკონიკს, მამასახლისს, მღვდელს და ბერსა, სათავეში ეს ხალხია, განაგებენ ყველაფერსა.

ამ ხალხს ეხლა უნდა მოსცხობთ, უნდა მოვსცხობთ ამ თავიდან, — თორემ ბოლოს კვლავსაც მგონი მოიწვევენ სათოლოვიდან.

თვით ქალაქზე, თუნდაც ჩემად გავისროლოთ სიტყვა ორი...

„ვინ დასვალოს ზღვაში ქვიმა“ ქუჩაში კი—ჯოჯად ლობი.

ძნელ-თლლი.

დღღა: — მომგერი, შვილო თავი? არ გრცხვენია, რომ ეკლესიაში წამიყვანე?!
..ლენტო“.

სალამი, ძმაო ტარტაროზ
დაგვიღა უკვე ზამთარი;
ამბების მოსაწერათა
ჩემი კალამიც მზათ არი.
ველისციხეში აქებენ
თემსაბჭოს მდივანს სმაშია;
ამბობენ: „მუღამ მთერალია“,
გაგვიგე საქმე რაშია.
ივლიანეა სახელი,
და გოგსაძეა გვიარდა;
კაცი არავინ მინახავს
ღამთერალი მისდაგვარადა.
ახლა ტარტაროზ, რას გვეტყვი,
არა გვაქვს ერთი „ბანია“.
ქუჩეში ლაბებიან ყველანი:
საშა, მიშა და ვანია.
რაც მქონდა შემოწერილი,
მივეცი ნაღდად ვალია,
აბანოს ელოდებიან
კაცი არის თუ ქალია.
მაგრამ ჯერ არსად არა სჩანს
თუმც ფული მოკრეფილია;
უკმაყოფილო არიან:
მიხო, გიორგი, ილია.
იყავი კარგათ, ტარტაროზ,
ამ წერილს მე გწერ როგორღაც.
შემდეგ კვლავ მოგწერ უკეთესს,
ძმაო, მისმინე ოღონდაც.

პატარა მოთხრობები

ჯამბახშიმ ზაპარია,
შენთვის ციხე ზაპარია

გვითხარი, სიმონ კაშია,—
საქმენი უანი რაშია

ალიონის ჩამქრალ ვარსკვლავებით ბუტუვდენ ელ-
ნათურები, რომლებიც მკრთალად აშუქებდენ ღრმა ძი-
ლში ნყოფ ქ. ლანჩხუთს.

ექიმი ზაქრო ზამბახიძე კომპარულ სიზმარში იყო.
უცბად წამოვარდა ზეზე და საბან-მოხურული დაიკარ-
გა ლამის წყვილიადში.

ბეზია ქალის ვახტანგოვის ბინაზე ვილაცამ კარები
ჩაღეწა და შიგ შევიარდა. თავზარდაცემული ქალი ზეზე
წამოვიარდა.

— ზაქრო, არა გრცხვენია; ეს რა მხეცობაა!— შეჰ-
კვილა ქალმა და პატივცემული ექიმი გარეთ გამოავლო.
ასეთივე ამბავი განმეორდა ცოტა ხნის შემდეგ ბე-
ზია ქალის კილამის ბინაზე.

— ააშენოს ღმერთმა ეს ჩვენი ექიმი ზაქრო, — ამ-
ბობდენ ლანჩხუთის დურგლები, — ისეთი ღამე არ გავა,
რომ ქალებს არ მიუხდეს და კარები არ ჩაუღეწოს!

ექიმს „სიყვარულის ექსტაზი“ თავის კაბინეტშიაც
მოსდიოდა ხშირად. ზაქროს არ მოსწონდა ლოზუნგი:
„ხელები შორს“... ამ ლოზუნგს ის „პირიქით“ ანზორ-
ციელებდა (აქა ამბავი სონიასი და მაროსი, და ამ უკა-
ნასკნელთა მიერ პირველის სილის გაწნის შესახებ).

ეხლა ზაქრო მოთავსებულაა სპეციალურ საავად-
მყოფოში (გამსახლში) და ხშირად ბოდავს, (სიტყე ყო-
ველთვის აქვს):

რამდენმა ქალმა გამლახა,
რეცეპტი ვაღამახია!..
„წითელი ჯვარი“ გამიწერა...
აქ ჯდომა ჩემზე ახია.

წმენდის წინ სიმონ კაშიამ ღმერთი მაღალი ასენა.
ის კომისიას წარუდგა, მუცელში ეგდო მას ენა. გამოკი-
თხები დაუწყეს, ცოდვები სხვამ გაახსენა. წმენდის შე-
დეგად წილად ზედა მას ბათომიდან გაფრენა.

და წამოსვლისას სიმონმა მაგრად შეუტკურთხა ჯა-
თომს:

— მე არ მინდა აწ აქ მოცდა,
შევარცხვინე თქვენი ფოხტა.

ახტა, დახტა სიმონ და ქუთაისში ჩახტა. ბევრი იარა
თუ ცოტა იარა, მალე მოეწყო საგაზეთო ბიუროში.

თავმა თხარა, თხარა,
კატა გამოთხარა, — სწორედ ასე დაემართა

სიმონს: მუშგლებინი „გამოთხარა“ და კაცი იძულებული
გახდა ტფილისში ამოეყო თავი.

აღარ მინდა ქუთაისი,
ვისაც სურდეს იყოს მისი! — უთხრა ტფილი-

სში სიმონმა ძმა-ბიჭებს, რომლებმაც ის შემნახველ სა-
ლაროში მოაწყვეს.

— ეს მართლაც კარგია, — ამბობს სიმონი, — შემ-
ნახველი სალარო, ალბად მეც კარგად შემინახავს! მიუ-
ხედავად ამისა, სიმონ ხშირად ამოიხიბრებს ბათომის მო-
გონებაზე (სამი ათასად ჰყიდის ბათომში ბინას) და ჩო-
მად აღილინდება:

ეჰ, წმენდაო რასა გევხარ?
სად წამიყვან სადაურსა;
პროტექციის შემწეობით
სად უშოვი სამსახურსა.

— ხომ არაფრის გაგზავნა დამეწყებია საშეფო სოფლისათვის?
— პო, ეხლა მომაგონდა! ფოცხისგაგზავნა კინალამ დამეწყა.

— ეს სილაური სამართალია, რომ ქვრივსა და გაჭირვებულს მეტი ვალასახალი შემაწერე, ვიდრე კულაკ გეარსიმეს!

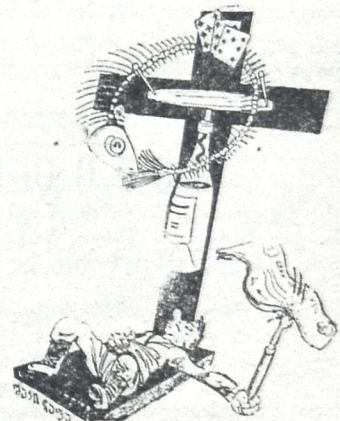
ალმ. თამ.-რმ: შენ ხომ ჩემი ნათესავი არა ხარ!

— ეხლა კიდევ სამუშაოთ მიდიხარ?
— არა, სხლომაზე მივდივარ!

— ხარჯთაღრიცხვის მიხედვით თქვენ აქ ხუთსართულიანი სახლი უნდა აგვგოთ.
— სამაგიეროდ ხარჯთაღრიცხვის ფარგლებში მოვთავსდით.

ცრუბრიგადელის სოფლავი

— კულაკი: — როგორ გავშლი დი ფრთებს, რომ შებოჭვილი არ ვიყო!

— დავიმალოთ! საშეფო სოფლიდან გამოგზავნილი კაცი მოვიდა!

გაზღავარ იასონ კოსტავა

რამდენი მწერეს გაზეთში, რამდენი საჩივრები შეიტანეს მუშგლებინში, პროკურატურაში და სასამართლოში; გამწმინდეს პარტიიდან და აპარატიდანაც, მაგრამ ყველას გადაფრჩი და რა უნდა მიქნას მუშკოპის გამგეობამ რალაც 2300 მანეთის გაფლანგვისათვის?!

აბა უყურეთ მათ სეირს რა მოუწყო.

მოვიგონე და მოვისახრე ამ ჩემი ძველი მიკიტანის გოგრიით, რომ — თუ მუშკოპის სასადილოს და მეც-ზრამეტე ნომერ მაღაზიას შეუსანსლე 2300 მანეთი, საზაფეროთ, მეც ჩამოვთვალე თითებზე, რომ საათები მექნება ალბათ მეტი ნამუშევარი და კიდევაც ვლამე „სულში“ საჩივარი — 1.600 მანეთზე.

არ დავენდევ ჩემს გრძელ ენას და კიდევ ვეჭოლი ავიყვანე, მაგრამ რალაც ვლახა სიზმრებს ენახულობ და ვაი თუ სამუდამოდ ვკარი ფეხი მდლარეში!

ზილბი.

„ისტრია პროვოლი“

„სახეპრობაში“ მოეწყო კომისია ვასოს და კოწიას მეთაურობით „ესტრეჩა-პროვოლის“ გეგმა.

პირვე ოქტომბრისათვის გეგმა გადაქარბებით შეასრულეს.

ჩატარებულია ოთხი ებზამი მმართველის მოადგილის დანიშვნისა და წასვლის საპატივსაცემოთ.

თვითეულ თანამშრომლისაგან მთელი ასი პროცენტით დაკავებული ჯამაგირიდან ორმოც-ორმოცი მანეთი. (შეკმული პურმარლის დეალიანებას ადგილი არ აქვს).

მიშა ბოკერიას უქანასკნელი „პროვოლი“ დამთავრდა „სკანდალით“.

ჩაის ქიქითა და ეახებით ღვინის ქაჩევმ ჩხუბის ხომზე მოიყვანა ვანიჩქა და ნიკო, რომლებმაც სამინდის ტაროებით დაუშინეს „მშვიდობიან“ მოქეიფეთ.

ქეიფის და ომის შემდეგ გააადგურებულია მუშა- მოსამსახურეების ჯიბე ფულისაგან, დაზარალებულია რამოდენიმე კასტიჟში.

ხლისტი.

ტარტაროზჯან, აღმასკომის მოვისურვე ნახვა; აღარ მქონდა მოსვენება, გულში დარდათ ჩამყევა.

ერთ დღეს დილის ათ საათზე მივაღეჭი კარებს.

აქ დარაჯი მეუბნება: „ჯერ ვინ მიგიკარებს!“

ჯერ თორმეტი ხომ არ არის. რად მოსულხარ ადრე?

აქ ასეთი წეის არის, გული გაიმეგრე!“

ამ ყოფაში ვიყავ, კარი გამოიღო ხელად. შემოვიდა თავმჯდომარე ზანტად, უდარდელად. მივესალმე (იყო მთვრალი) — ზრასტი!

— გაგიმარჯოს: მართალია, რომ დღეს სოფლად ქეიფობას რა სჯობს, მაგრამ... მაგრამ კი გახსოვდეს მარტო ეგ არ კმარა, შენი ცული მოქმედებით გული გაიზზარა. მიიზარ მაინც შარა გზახე რათ არ ზრუნავ, რათა, გუშინ ზრამში გადაეარდა მარიამ და დათა.

ძირუღელი თაღა.

უ ე კ ი თ ხ ვ ა

ესწავლობ ქ. ბათუმის ინდუსტრიალურ ტეხნიკუმიში. ვარ შავსიელის შვილი, სასწავლებელში პროტექციით მიმიღეს, კომკავშირულ ქალებს არ ვუშვებ კრუხაზე.

მამჩემი დიდი დამსახურებული კაცია: აქტიურ მონაწილეობას ღებულობდა 1924 წლის მემშევიკების „აჯანყებაში“, რაც შემეძლო მეც ხელს ვუწყობდი. (დედაჩემი მთავარ როლს თამაშობდა) არ გავივივია არც ერთი კომკავშირული რომ არ მიგვებევოს. გეკითხებით: მეკუთენის თუ არა სტიპენდია.

ტ.შ. მ-4 საფოსტო განყოფილება

—ნეტავი როდის მორჩება ეს ოჯახქ ორი არშიყობას, რომ ყურადღება მო მქციოს...

გათომის ავკარგი

ხე-ტყის ქარხანა ჩამორჩა გეგმას, ვერ შეასრულა დანაპირები; დაგაჯილდოვეთ შავი დაფითა ხე-ტყის ქარხნისა ყველა „გმირები“.

პურის გამყიდავს სავაჭრობში, სადაც ყოველ-დღე ვრძელია რიგი, — ასე გგონია — გაჩენილია გამყიდველების საძლოათ იგი.

ათი-თორმეტი გრამით ნაკლები, რომ გერგოს პური, რა სათქმელია, კაპეიკებიც არ მოვცეს ზურდა, ესეც მეთოდი არის ძველია.

დათიკო არის (გვარად წულაია), რომელიც თურმე არიგებს ტალონს. ვერას გახდები თხოვნით, ვედრებით, თუ სხვა განგებით იგი არ გწყალობს,

ზოგს სულ არ აძლევს, ზოგს ეხვეწება წაილოს თუნდა ტალონი ათი. ასე ამზობენ — მწყალობელია ჩვენი დათიკო მულამ დროს მათი.

ზოგიერთ ზორცის სავაჭრობშიც ნაცნობობას აქვს სულ ვასავალი; ზოგს სუკს უჭირიან ნორმაზე ზევით, ზოგს კი არ უწყევს გამზმარი ძვალცი.

კრძო ბაზარი ბატონობას გრძნობს ქიქრის, მიფრინავს სულ მალლა ფასი; მუშკოპი უტყერს შორიდან ამას, მოქნცულივით გააქვს ლასლასი.

გაზია.

წერილი ს. დედლაშვილისა

სალამი დავით!
რავე ხარ სიფათში, ბიჭო? მარა რა საკითხავია, შენი სამსახურის მქონე კაცს რავე მოწყინდება!

რა ვუთხრა დედლაშვილის დამაარსებელს, რომ მე აქანე ხეირი ვერ ვნახე. რა ვიცი, ჩემზე შეიკრა ცამ პირი, თორემ სხვებს სასაყვედურო რა აქვთ!

სამსონა უგლავას ქე იცნობ შენ, სკოლის მშენებლობას რა ხელმძღვანელობს ჩვენში (ისემც ოლშენდეს ოჯახი, რავეც მან სოფელს სკოლა ოლშენოს). რაც გაყიდული ეკლესიის ფული შემოვიდა და სოფელში ჩამობოქა კიდევ კაი ბლომად, ყველა თავისი საკუთარი სახლის აგებას მოახმარა.

— იმე, სკოლას საკუთარი სახლი არ სჯობიათ.

სკოლას აგერ 5 წელიწადია აშენებს და არ იქნა მისი გათავება.

კი აქვს იმ კაცს ჭკუა და იცის რაგვარც უნდა საქმეს მოჭახრაკება.

არც ბიჭტორე ტყემლაშვილია წაგებას. ღარიბი გლეხებისათვის მიღებული სიმინდით ჯერ ხომ კულაკები და ნაცნობ - მეგობრები დააწაღა, მერე მოდგა და სახლში წაწიკა. მთლად. ღორებსა და ქათმებს ასუქებს მუქთად ნაშოვნის სიმინდით.

ყლაპავაზე არიან მარჯვე ბიჭები, თორემ სხვა არაფერზე. სოფელი უგზობობით იხრჩობა და, აბა, ერთხელ თუ იფიქრებს ამის შესახებ.

სამკითხველოს გამგე: ლევანი.

პასუხი ლევანს

სალამი ამხ. ლევან!
გული გაიმბერე შე გლახა. სხვაზე რომ თვალები გრჩება, შენ რა რიოგესს აშენებ ვითომ! სამკითხველო კვირაში შეიდი ღლე გამოკეტელი გაქვს და კიდევ ბედს ემდური?

სატრანსპორტო განყოფილების გა-

მეც ვარ, ბიჭო, გამსახლში და თუ ჭკუამ გირჩიოს, ქე გადმოი ჩემთან ქუთაისში. ადგილის შოვნა ჩემზე იყოს.

რომ იცოდე, რა ქეფში ვარ! გამსახლის კარგით მივდივარ საქეფი ფოლ ყოველ დღე. (თავადის ჯილავი არა ვარ! ღვინო და ქეიფი თავადის საქეფია).

სვირიდან როგორც კულაკი და შავსიფლი ქე გადმომსახლეს, მეგრამ უკეთეს ადგილს ვარ ეხლა (მაგათ ჭკუას რა უთხრა მე!).

თუ ჩამოხვალ, ძან კანს იხამ. ქეც მომკვდარვარ თუ შენი საფერი ადგილი ვერ ვიშონო გამსახლში (მირველი ხომ არაა!) ნეტავ ჩამოხვიდოდე და ქეიფი მე ვიცი, რაგვარი გავნართო.

შენი დავით ჩხვიძე.

წერილების ხელში ჩამგდები: ბახჩია.

გ ო ლ ო რ ი

„ვახლუ-კუნუს“ (აქვე) საკვირველია, უბინაო კაცმა, როგორ და სად დასწერეთ ასეთი გრძელი წერილი? თუ თქვენ არა გაქვთ ბინა, სამაგიეროთ ამ თქვენს წერილს მივეცი თ ჩვენ შესაფერისი ბინა. პედინსტიტუტის სტუდენტი ყოფილხართ და უნდა იცოდეთ, რომ ხელმოუწერელ წერილს ტარტაროზი არა თუ დაბეჭდავს, არც კი განიხილავს. მისამართი და მანდატის ნომერი თუ კი გახსოვთ, როგორ არ გახსოვთ თქვენი სახელი და გვარი. არც ასეთი გულმზიფიყობა ვარგა.

თაველს (ქვიტირი ქუთ. რაიონი). თუ კი ისეთი ბნელი ღამე იყო, რომ „კაცი თისს ვერ იკრავდა თალაში“, თქვენ როგორ დაინახეთ:

კოლექტივის თავმჯდომარე
სხვებს აძლევდა გლეხის ფართალს.
თავის სახლში არივებდა
დამერწმუნეთ, ვამბობ მართალს.
დაგერწმუნებოდით ყოველივე ექვის გარეშე, მაგრამ თვითონ თქვენ ეს ამბავი როგორ დაინახეთ, თუ კი:
ღამე იყო შავი, ბნელი
ვახშმად იჯდა ალბად მთვარე.
სოფლად არვინ ჭაჭანებდა,
ძილში იყო არე-მარე.

ამაშრს. მადლობისათვის, მადლობელი ვაი... რამ ასეთი ლექსის დაწერისათვის მადლობას ვერ გეტყვით.

ფირ-შამარილს (ხევი, გურია). გუნდა-ლახოსტაციც მოუმატეთ ბარე თქვენს წერილს და, ეგებ, მაშინ უფრო იერიანი დარჩეს თქვენივე გმირებისათვის.

მაპირნიშვილს (თვით მიხვდები — ხად) „სიმორცხვის გამო, ვერ გამებედნა ლექსის გამოგზავნა“-ო გვწერთ წერილში. თუ კი ასეთი მორცხვი და პატოისანი ხართ, რატომ არ მორცხვობ ასეთი ლექსის დაწერას:

მიდიოდა ის ქუჩაში,
ქალი იყო, ო, რა ქალი.
სქელი იყო როგორც ზვინი,
მოყვანილი როგორც ღმერთი

თქვენ ალბარ არ გაგიგიათ ღმერთის უქანასკნელი ამბავი. ის (ღმერთი) ეკლესიების დახურვის და მღვდლების გაკრეჭის შემდეგ ძალზე ვახდა; ასე, რომ არც ისე მსუქანია, როგორც თქვენ გგონიათ. (ანდა როგორ იქნება, როცა საკურთხსა და შესაწირავს აღარავინ უგზავნის!)

ჩვენ მაგიერ მაკრინეს (დედა თქვენს) სთხოვეთ, რომ ხშირად ავიწიოს ყურები ასეთი ლექსებისათვის.

გიუ-ხლოკს (კიათურა) თქვენ ლექსიდან მოყვანილ ერთ კუბლეტს:

ტფილისიდან გამოლევნეს,
აქ მოზრძანდა ლანდია.
ყველას შიშის შრუანტელს გვრის
მისი ჩრდილი, ლანდია, — ლევარსიმ თქვენი
აილიციის საყურადღებოდ ასეთი წარწერა გაუკეთა სპასუხოთ.
კიათურის მილიცია
მაგარია ხესავითა.
ლანდიას რომ დაინახავს,
მაშინ წავა თხლესავითა.

ბაღდადელს. საქიროა საკითხის უფრო გაოკვევა. რიპ-რაპუნს (ქვიხეთი, ხაშურის რაიონი) „გრძელი სიტყვა მოკლედ ითქმის“ და მოკლედ თქმულს რაიონის ხელისუფლების მიერ რამდენადაც მოკლე ხანში მიექცევა ყურადღება, მით უკეთესია. ხოლო ყურმისაქცივი კი ეს არის:

ხამებას: ცხვირაშვილს, სიმონს და მიხას,
ვით კაცის მხგავსებათ შეთითხნილ თიხასა,
შეუკრავთ კვშირო, რომ ხეპრონ სოფელი.
არავინ დაინდონ თავისი მგმობელი.

იბრაჰიმს: — გვთხოვთ, შეგატყობინოთ თუ რა პონორარი გვაქვს ისეთ ლექსებისათვის, როგორიც არის თქვენი „ხოშველი“. ჩვენ ასეთი ლექსებისათვის პონორარი არა გვაქვს, ხოლო ჩვენს უფსკერო გოდორში როგორი ტარიფია, ამას ვერ გეტყვით, რადგან არ ვიცი.

345
1930

მუშკოლი

კოლკვირბები: — გავიქეთ... თავს ვუშველოთ